

૨૨૫૬૩

ખોલતી મેના

ૐ તદ્વ નવા લોકપ્રિય ગાયનોના સંગ્રહ ૐ

૧૧/૬૫ ૨૫. ૮/૨૦

ખોલતી મેના.

સુધારા અથવા વધારા સાથે

પ્રખ્યાત ગાયનમાળા

અને

સુધારા હરિલાલ જીવણલાલ

પ્રણેશલાલ જીવણલાલ

સુરત.

દાંડ ટાવરેશ તારબોદીસ સામે

૧૧/૬૫

મ વત ૧૯૨૦ જેઠ

આદિને ચો ૧૧

કોપીરાઈટ

સને ૧૯૨૪ જુન

કીમત બે આના.

જો તમારે સમયનો સદુપયોગ કરવો હોય ! અને જ્ઞાન સાથે

ગમ્મત મેળવવી હોય ! તો આજેજ મર્ગવો

❀ “વીરસીંહની વીરતા” ❀

સચીત્ર વીરરસ ભરી કથા ચૂંટ્ય ડા. ૧-૪-૦

વીરરસથી પ્રત્યેક વાચક વર્ગના હૈયા ઝલકાવતી, હાસ્ય રમયી મુખડા મલકાવતી, અને બેઠી યુદ્ધાઓના મયકર ભેંધી ડાણુમર રથભાવતી, તે ચક્રિત કરી નાખતી મનોહર દગદગ નવલકથા તેમ સતીઓના સતીત્વ માટે, અને સ્વદેશ પ્રેમી વીરોના સ્વદેશ સાર આત્મભોગ, કામાધોતી કુટિલતા, ધર્મીઓની સદનશીલતા, ગયબી મદદ, અને પ્રેમાળ સ્વર્ગીય દાપત્ય યુગનોનો પ્રેમ વિનાદ આપના હૃદયને જરૂર આકર્ષ્યા વિના નહિજ રહે તે કથાત ઉમા તાર ચિત્રા પણ આપવામા આવેલા છે ચોડીજ નકનો સીવીકે છે, મારે આજેજ લખો —

ડા. હરીલાલ અને પ્રાણુલાલ બુક્સેલસ.

મા—“નવજીવન” પુસ્તકાલય,

તાર ઓફીસ સામે—મુરત.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૅપીરાઇટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૧૫૬૩ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ બોલતા મેળે.

વિષય ૪ - ૨-૪

ॐ तदन नवा लोकप्रिय/अर्चनाना सग्रह ॐ

ખોલતી મેના

મુધારા અથવા વધારા સાથે

પ્રખ્યાત ગાયનમાળા

છપાવી પ્રસીદ્ધ દરનાર,
ડૉક્ટર હરિલાલ જીવણલાલ
અને

પ્રાણલાલ જીવણદાસ
ડો. ટાવરેડ તારઓફીસ સામે
મુરત,

આદતે બીજ

સવત ૧૯૮૦ જેઠ કોપીરાઈટ સને ૧૯૨૪ જુન

કૌમત બે આના

બોલતી મેના

અથવા પ્રખ્યાત ગાયનસોજી

મધુ બંસરી

૧

જરા કહો છો સાવરીયા શા બહુ કર્યા ?
બહુ કર્યા મન ઘેલા કર્યા,

હતુ મમ દિલ ભોળુ બાળ, ના સમજ્યુ કુવાર કંઈ,
કાતિલ તમાગ કામણે બાલા દિવાની થઈ,
જીગર અમ લૂટી લઈને ના દવા પાગલને દેશે કંઈ,
જીવન વિનાની વેલીને પ્રીતીના પાણી પાશે નહિ
હર્યા અમ પ્રાણ નેહ નાથ, કરૂં વિનતી સતાવો નહિ,
મોહન તમારા હાસ્યથી, નયનો નચાવો નહિ,
શરમવશ શુ મુખે ડહેવુ દયા ધાયલની લાવો કંઈ,
શરમ આખોની રહેતી હો, કલેબલ ફૂણા કાપો નહિ

વીરાટ પર્વ—:ભજન:— ૨

કાયા માયા કોઈકી નાહીં લઈ, સખ કહે તે હય અપની-અપની,
સત્ય યુગમે ભયે હરીશ્વર રાજ સત્યકી સત્ય કહી,
એક સત્યકે કારને ઉન્હે, કાયા બેચ દઈ-સખ કહે તે
ત્રેતામે રાવણ ભયો રાજ, કચન કોટ સહી
એક લક્ષ પુત્ર સવા લક્ષ જ્ઞાતી, વાકો લકડી નાહો મીલી-નખ
પ્રાણ વાયુ જખ ઉડ ગયા તનમે, માયાભી મીટ ગઈ,
ઇંસ દુનીઆમે વોહી નર બૂલા, જીસને કાયા અપની કહી-સખ

અમર લક્ષ્મી રાગ કંઠવાલી. ૩

અમર ના કોઈની કાયા, જીવનનો કંઈ ભરૂંસો ના,
છતાં પણ વૈર ઓ માતા, કંઈ આ જીવગી માટે? અમર
તમે હું ને જગત આપુ, જવાના એક વાટે સૌ,
કરો છો માડું ને તાડું, કંઈ આ જીવગી માટે? અમર
હજારો ગાહ મુશીદો, ને જ્ઞાની બ્રહ્મ વેત્તાઓ,
ન પતો કોઈનો લાજ્યો, હુપદ કંઈ જીવગી માટે? અમર
જીવી મનની મુશીદોથી, કહેને કોણ પરવાર્યું? અમર
કરો આ પાપ શત શાડ કંઈ આ જીવગી માટે? અમર.

બલિરાજ

૪

મારી સજની, તુ કયા રમીઆવી જ્ઞની, સાચુ બોલ, બોલ, બોલ,
શાણી સૈયર, તુ શીદને આળ ચડાવે, કેડો છોડ છોડ, છોડ
હમણા માળા ગુથી હતીને, હમણા કેમ કરમાણી,
પરસેવો તને કયા વળ્યો, તારી ભમ્મર કયા ભીંજાણી-સાચુ
કાળો ભમરો શીરપર બેઠો, ઉરાડતા ગભરાણી,
લાપોટે લટ છુટી ગઈ—મારી ભમ્મર ત્યા ભીંજાણી,—કેડો
કસ્તુરી તારા અંગે મહેકે, કુસુમ કળીના હારો,
નયન રહ્યા છે નાચી નવેલી, મગીયા કોણ ઠગારો-સાચુ
ચંદ્ર મરોવર નહાવા ગઈતી, વાટે મળ્યો એક માગી,
છાબ ભરીને ગજરા આપ્યા, હું તો તમથી હારી.—કેડો

એકજ ભુલ.

૫

અજબ છબીલી તારી, ગજબ ખુબી છે, લલચાગ્યો લટકાળો,
બેઠલે, બેઠલે, બેઠલે, આ ચપળ નયનનો આળો—અજબ.

સાખી

આ ગાલની લાલી ઉપર, ખુલખુલ મરી મરી જાય છે,
આ બહાલની ખ્યાલી ઉપર, મુજ મન ઠરી ઠરી જાય છે
આ વાહરાને વાહરીને ખેલ અહીયા થાય છે;
ભાઈ આમ જૈરી જોઈને દુનીયા, દિવાની થાય છે.
અગને મરોડે પાડે પરવશ પ્રાણ એ તો—જોઈલે.

ચોકળ ભુલ.

૬

ખાપુ પૈસાને જોઈ ચળકાટ, મોહમા ભૂલશે મા,
જોઈ ખોટા ગીલીટનો ઠાઠ, ડહાપણે ટુલશે મા
લક્ષ્મી મળે કે લાલચુડા, તરત આવી ભરાય છે,
ખોટા વખાણ કરી કરીને, ખાલી ફેલી ખાય છે
વળી વારસા હિસ્સાના કળ્યા કોરટોમા જાય છે,
મોલીમીટર ખારીસ્ટરોના, ખીસ્સા તાજ થાય છે.
જીતે તોયે મળે ઉના રાખ, એવી જીતે કૂલશે મા—જોઈ.
આને ઠગુ આને લુંટું, એવા વિચારો કરાય છે,
ધનઆવ્યુ તે ગ્હેશે કે નહિ, એ ફીકરમાજ ફરાય છે,
સદ્દા અને વળી રેસમા જઈ, વગર મોતે મરાય છે
વળી જાય વહી દીકરા ઘેર ઘેર હોળી થાય છે,
એવી માયા નચાવે જેમ તેમ ખાપુ ખુલશે મા—જોઈ

રાજ નિલક.

૭

ખાની મુખાઈની શેઠાણી, હું મોટરમા ફરૂ
તુ ખેરે જો આ ખાલી, તો હું કખુલ કરૂ,
ખનુ પાટણની પટરાણી, રે હું મોજ કરૂ—ખની.

ઘોડા ગાડીઓ મ ગાઉ, વાડી બગલા અપાઉ,
 પથ્થુ ખાદી તો ખેરાઉ, તને મજરી,
 સાડી ફેશનેબલ લાવો, મ્હારૂ મનડુ મનાઓ,
 મળી એરોપ્લેન મ ગાઓ, આપી વરદી,
 ઉડે અધર સરસરસરસર પૂરસર જાયરે હુ તેમાં ફરૂ —બનીં
 ખેરા હોસે હોસે ખાદી, ખ્યારી એમા છે આખાદી,
 મળે આજાદી ને જાય ત્હારી શરદી,
 પૂરો મ્હારા અભિલાષ, માનો મ્હારી ફરમાશ,
 મ્હારૂં દિલડું બનાવી દીધુ દરદી,
 હૈ-યા-મા-તો ચરસર રસર ચરસર રસર થાયરે
 હુ કેમ કરૂ —બનીં

એકજ ભુલ.

૮

મને ભોળીને ભરમાવી રે મા, કેમ કરૂ ?
 અણુસમજીને ફ્રાસલાવી રે મા, કેમ કરૂ ?
 મારી પામે પાસે આવે, છાની વાતો સભળાવે,
 માફ દીલ લલચાવે, પેલો ગરજ;
 ખ્યારી કહીને બોલાવે, એની પાસે કેમ પાવે ?
 એ તો સાક્ષણે ન એકે મારી ચરજ.
 છાતી માતો, ચરસર રસર ચરસર રસર થાયરે-મા.
 એના મોઢાની મીઠાશ, એ તો જાણે નાગ પાશ,
 પછી હોય કે ન હોય મારી મરજ,
 કરે પરાણે એ પ્રીત, એ તે કયાની હશે રીત ?

યઈ બેસે છે ધરર મારો વરણ !

છાતીમા તો થરરર રરરર થરરર થાયરે મા કેમ કરૂ ?

ભટ્ટરી—રાગ આશાગોડી. ૯

કામ છે દુષ્ટ વીકારી અહા પ્રભુ ! કામ છે દુષ્ટ વીકારી—
ઈદ્ર અમાન પતિ અતી સુદર, અશ્વપાલવી છે ચારી, અહા પ્રભુ કામ છે—
ત્રણસોને ત્યાગી એકનેજ ચાહે, તેના ચિત્તમા છે જરી છીનાળી;
ધીક બાઈતુજને, ધીક તારી બુદ્ધિ વિપરિત વાત વિચારી, અહા—

ભટ્ટરી—ભજન—રાગ, ઝીંઝોડી. ૧૦

છોડદે અભિમાન, માન, અથ તો મનવા, મેશ-છોડ
ગજપાટ સખ જુએ જાનો, કયુ તુમ હોત હેરાન,
નારી ખ્યારી નહી હે તરી, મત કરના ગુમાન—માન
જુઠી પ્રીત જગતકી દેખી, મત ભૂલે નાદાન,
બાહીર રગ રૂપકુ દેખી, મત હોના શુદ્ધતાન—માન
ચલ જગલમે લેખ ધરે ગે, તણ જગત તોફાન,
જગત સ્વપ્નસે જાગૃત હોજ, ગુરૂમે લેના જ્ઞાન—માન

ભટ્ટરિ. રાગ લાવણી. ૧૧

દેખા નહી કછુ સાર, જગતમે દેખા નહી કછુ સાર,
મોહ ખીસે મત લપટો ચારો, દેખા નહી કછુ સાર,
ચૌદ ચોકડી રાજ મીલ પન, ત્રણાકા નહી પાર,
લોગ લોગતે ઈદ્ર અપસરા, તૃપ્તી નહી લગાર (૨) જગત
જુઠા રગ રૂપમે ભુલી, કીડા કરત ગમાર,
રૂપ વીર્ય બલ નાશ હુવા તથ નહી હે અપની નાર (૨) જગત●

ખ્યારી મેરી બની પીંગલા, દુખ રહ્યા એક તાર,
 તોભી કીયા કૃતધ્ની રાની, અશ્વપાલકુ ચાર (૨) જગત
 અદ્ય બખતકા એહી તમાશા, દુખ હે અપરપાર,
 બેશક ઇસ્કા ત્યાગ કરો તુમ, ફેર પસ્તાના ચાર (૨) જગત
 એહી ભરથરી નાર ભરમે, ભુલી હુવા ખુવાર,
 એહી ભેખસે જગત શીખ દઉ, નવ દુખો સસાર,
 નવ દુખો સસાર-જગતમે દેખા નહીં કછુ સાર
 એકજ ભુલ.

૧૨

સીધાવો હૃદય દેવતા મને મનથી દમ વીસારી,
 હુ તો રહીશ તમારે બિરહે, ભોજણ બાળ કુવારી-સીધાવો
 સુખના સ્વપ્ના વહી ગયા, પાછળ રહી રાત અધારી,
 કોને આધારે હુ જીવુ, એકલી અદુલી નારી-સીધાવો
 જીવન અપ્યુ આપ ચરણમા, એ ઉપહાર સ્વીકારી,
 કદી યાદ કરશે તો માનીશ, મપૂળ ગતી થઇ મારી-સીધાવો
 ભતૃહરિ. રાગ મરશીયા. ૧૩*

હાય, કેમ આ સહેશે ઉજેની રડાપો, ઘણી થઈ છે રાજી
 માફ રાખો—ટેક૦

બાણુ, લક્ષ માળવાના છે સ્વામી, કામ કોડીલા રૂપે ન આમી
 ગૌર અગે ભભુત શી જામીરે, હાય કેમ આ—

એક બાણુ કૃષ્ણ તમારી રૂએ, ચદ્રકળા ચોધારા નીર ચુએ,
 બાણુ સુખે ન આજ કોઈ સુએરે—હાય૦

મહેલ મહેલે વિલાપ છાયો છે, પવન શોકનો સઘળે વાયો છે,
 કળકળતા બાઈઓને બાઈઓ છેરે—હાય૦

“આધે લટકી શી લગવી ઝોળી, આવ્યા વસ્ત્ર કયા ગેરૂ ઝઝોળી;
હાથ હંધડામા પ્રગટાવી હોળીરે—હાય૦
નથી વિક્રમ ભાઈની કઈ આશા, કીધા કરમે એવારે તમાશા,
એણે ખીન્ન જ ગલ ક્યાર્થ વાસ્યારે—હાય૦
ધણી નોધારા અમને કરેામા, આવુ અણુધાર્યું પગલુ ભરોમા,
જોગી જીવતા ચિતામા ધરોમા રે—હાય૦

ભટ્ટહરિ.

૧૪

પિતાજી આ કોપ તમે શો કર્યો, જોગી વેષ બાપુ શીદને ધર્યો
મરી ગઈ છે માત અને વળી જાઓ તાત,
પિતા એથ કોની છે, ચોરમાન માત,
લડાવશે લાડ મને પછી કોણ ?
પ્યારી પુત્રી આવો બા ! કહેશેજ કોણ ?
કુવારી હું છું તમારી સુતા !
વસવી નથી કીધા લગવા-પિતા
ન બાપી કરી બાપુ જાશે નહીં,
પિતા પાછળ નહીં જીવું હું તો સહી.-પિતાજી

સ્વદેશ સેવા—

૧૫

અમે સહુ એક જાડની ડાળ,
નથી જુદાઈ અમે સહુ ભાઈ, એક માતના બાળ,
હિંદુસ્તાન છે દેશ અમારો ભારતી માત અમારી,
નવ કરીએ તેને માટે આ જાન અમારી પ્યારી-અમે૦
હિંદુ મુસલમાન, પારસી ચાહુદી ખ્રિસ્તી જાત અનેક,
જાત જુદી છો રહી અમારી, પણ અતર છે એક-અમે૦

ભતૃહરિ. પીંગળાને ભરથરીનો સંવાદ. ૧૬

પી-ધીક યુવા ધીક મુજને, ધીક કામ વીકારજી
જેણેરે ભુલાવી મને સત્યથી કર્યા નીચ વિચારજી,
લેખરે ઉતારે રાજા ભરથરી

ક્ષમા કરોરે રાજા રક છુ, નારી અજ્ઞાન જાતજી
અન્ય વખત એવું નહીં કડ, લાજ્યા માતને તાતજી-લેખરે.
ભ-કપટ રૂપીરે રાણી પીંગળા, એ શુ જોલે વચનજી,
રાજરે તજ્યુ તુજ કારણે જે વિચારીને મનજી,

લિક્ષા દેને મૈયા પીંગલા .

તુરે જોટી ને જોટુ રાજ છે, જોટો સારો સસારજી,
અલખ જગાવુ વને એકલો, જેથી પામુ ઉદ્ધારજી-લિક્ષા
પી-રહોતો રાજા રમોઝ કડ, જમતા જાઓ સ્વામીનાથજી,
ક્ષીરરે નીપજાવુ ક્ષણ એકમા જમીએ આપણ માથજી-લેખરે
મહીરે કરાવુ રગ મહેલમા, રાખુ ગુપ્ત અવાસજી,
જેમઝે જાણે નહીં જગતમા, સાધો જોગ રહી પાસજી-લેખરે
ભ-મહેલરે તારાને રાણી શુ કડ, કેવો ગુપ્ત અવાસજી,
ક્ષીરે ભોજન તારૂ રાણી શુ કડ, નથી ભોગની આશજી-લિક્ષા
વાસી જગલના જોગી અમે, નહીં ગ્રામમા વાસજી,
વિષની વેલીથી અજગો રહુ, નહિ નારીનો પાસજી-લિક્ષા
પી-ભગવા જોઈ રાજા ભરથરી, દાવાનળ દીલ થાયજી,
માઈ ન કહો મારા કથજી, લાગે દેહમા લાયજી-લેખરે
ભ-વધુરે શુ વધુ રાણી પીંગળા કડ અરે કેટલો ઉચ્ચારજી,
અધુ જેવોરે અધુ તજ્યો માર્યો વચનનો મારજી,
હુવેરે રાજને રાણી શુ કડ !

પી-વાકીરે વિધાતા મને ભુલવી, લખીયા લેખ લલાટજી,
 આનુરે પ્રાયશ્ચિત હવે હું શુ કરૂં, મારગ આપો પૃથ્વી માતજી.
 ત્રણસો નારીરે અન્ય આપની, માલવપતિ મહારાજજી,
 એકને કારણે એને નવ તને, પાપી પીગળાને કાજજી-લેખરે
 ભ-મોહ છોડી દે રાણી પીગળા, પ્રીતે કર સતસજજી,
 મગુરે નથી કોઈ કોઈનું, આ સસાર પતજી-લિક્ષા
 દેતી હું તો લિક્ષા દે મુને, નહિ તો કરૂં ગૃહ ત્યાગજી,
 ગુરૂજી મારા રોષે થશે, ચાલી જાય જમાતજી-લિક્ષા
 એકજ ભુત. ૧૭

આપણે કરશું વકીલાત ત્યારે ભરશે કોણ પાણી ? (૨)
 પછી ધણી ધણીયાણી થઈને મહાલશેરે બા-આપણે
 આપણે ખેરશું પાટકુન બુટ કોટ નેકટાર્થ, (૨)
 પછી ધણી મેયા ટપકી પાડી નાચશેરે બા-આપણે
 આપણે થઈશું સોલજર કરશું ધુમ ફરરર,
 વરજી લેઘા ચોળી ખેરી સાચવસે ઘર
 ઘાઘરા પલટણ કરશે દેશનો ઉદ્ધાર
 એ મારા હિંદ તારો થઈ ગયો બેઠો પાગ !-આપણે

રા'માંડલિક. ૧૮

કરીયે ના વિશ્વાસ કાયા માયાનો કદી,
 મૃગજળ કેરા મોહ શા લાગ્યા તને માંડલિક,
 ચીરજીવી નથી તારી, અમર નથી કાચારે,
 ઘડી બે ઘડી માટે, શુ બગાડે મતી,
 બગાડે મતી તુ શાને, જુનાગઢ પતી-ઘડી

રૂપે રંગે શુ લોભાણો, ભરમે કરતા ભુલ,
રૂપે રૂડા રળીયા મણા પણ એ શીમળાના પુલ-ઘડીં

એ'માં શુ— ૧૯

છે સમજ સમય બળવાન, ફેરવે ફેશનનુ એ સુકાન-છે
કસકસતી કચુકીની તો, પ્રમદાએ કરી લુસ ખાય,
પારસી જેવા પોલકા ત્યા તો, આગ્યા ફેશનમાય
ટકાઉ રેશમી સાડી સુન્દર, બોયકોટ થઈ ત્યાય,
સીફેશન ને એ સ્થાન મળ્યુ, જેથી સર્વાંગ દેખાય
અખડ કેશકલાપ ચિન્હ, ઔભાગ્યવતિનુ ગણાય,
આજે બાલ કપાલ ઉપરના, સેલુન માહી કપાય,
પવન તેવી પુઠે નહિ કંઈ હાણુ-ફેરવેં

પુ ડલીક— ૨૦

હમણા તો નથી નવરાસ ગુરૂજ, અમે ઘડપણમા ગોવીંદ ગાશુ,
મરણુ પછીની વાતો કરો છો ખોટી, ત્યારે હમણા શુ ખેરવી લ ગોટી
વાત થાય જે ઉધારની તે ખોટી, કેમ શ્યામલાલ
હજુ બાધવા છે મારે કંઈક માળા, હજુ થાવુ છે દશ વીસ મીલવાળા,
ઘરતાળ કરી પુ કવા દીવાળા-કેમ શ્યામલાલ સાચુ ચાર ઘડ
જ્યારે ચાલશે નહીં કાયા અમારી, ત્યારે સાલળીશુ કથા આ તમારી,
મળે નારી નહિ તો સહેજે બ્રહ્મચારી-કેમ શ્યામલાલ સાચુ

સ્વદેશ સેવા— ૨૧

અલી આમ રીસાઈએ, સમય નીહાળી નાવલીયાની સંગે
પછી આવી મનાવે, લિન્ન લિન્ન ભાવે, છણુકી મદનના જંગે,

વહન હસ્ત કરી ચચળ નયનો, મધુર શબ્દમરમાળા-
માન મહીં મરડાતા બતા છળીએ શ્યામ રસાળા-અલી.
કરગરતા બે આવે કથ તો, છલગ લરીયે છેટી,
બહુ તાણતા તુટે (માટે) ભાવે જઈએ લેટી-અલી

સૂર્યકુમારી.

૨૨

કોઈ કહેજે—જોગીડાને, જઈને હો રાજ,
મધુવનમા ગુરે તારી બાલા જોગણુ,
વિરહ અગારે સળગે, આપુ નદન વન—મધુ
એની આખે શ્રાવણને, ભાદરવો ઝરે,
બાલા રસીયાના રાગે, એ રોતી પ્રેરે,
બહાલ અતરમા હોયે તો લહેજે લોચન—મધુ

મીનળ-મુંજળ.

૨૩

અમર રહો અમ અમરપુરી સમ, નદનવન વાડી,
આ ગુજરાતની વાડી
કૃષ્ણચંદ્રના બચી નાદમા, ગીરા ગુર્જરી હોલ,
જેના સતાનો ઉચ્ચારો, વેદ મત્રના બોલે,
દેવતર ગુજરાત જગતનુ ભાન કરાવે બ્રહ્મર્મનુ,
જેના પાને પાને લખાયા કર્મયોગના લેખ
‘અહીંસા પરમોધર્મ’ આપણુ, જીવનસુત્ર છે એક-આ ગુજરાત

મીનળ-મુંજળ.

૨૪

માન પાન દામ અને ખોટા દમામની, મોહિની ઉપર મન મોહુ,
હવેલી લેવામા ગુજરાત ખોયુ.

માન પાન દામથી આળ્યા પ્રકાશમા, છાપામા નામ અમે જોયુ,
જાણ્યા છતા તમે પડતા કુવામા, આતે તમારો મોહ કેવો,
મરકા વીના ન બોલાવે કોઈપણ આ છે જમાનો એવો.
પરત્ર એવા થવાની જરૂર શી ? ડારણ દરબારમા ખેલી છે પુરશી
ધરીએ અમલ કરીએ હુકમ દોડાવીએ ટમટમ

બસ દમ, બસ દમ, બસ દમ, દમ, દમ, બસ દમ,

કપાળે આખ્યોનુ કાજળ લોહુ-હવેલી

સંસાર નૌકા.

૨૫

સ્નેહ ભીની તે કર્યો છે ઠાર, એ મૃગનયની સ્નેહને સ્વીકાર
તુ રહીયાળી, રાધા ખ્યારી, કાન કુવર હુ કાળો,
તન સરીતામા સ્નાન કરાવી, દેહ સફળ કર મારો
ભાન સાન શુ ભુલી ખેડા, મતી ગઈ કયા મારી,
ઉપદેશક થઈ આપ બનો છો, આવા અત્યાચારી-
તપ બળ માડ અપણુ તુજ પર, તન મન નાખુ વારી,
શાત હૃદય માડ કરવાથી, મોક્ષ ગતી છે તારી-સ્નેહ-
ધરમી થઈને અધર્મ કરતા ડર ઈશ્વરનો ધારો,
નકના કીડા ધર્મના ભક્ષક, ધીક ધીક છે જન્મારો

અખજેનાં બંધન.

૨૬

પ્રીતિરસ જ્યા ઉભગય, ને અકળાય અલખેલી,
મધુરા શા નેન નચાવી, હુ ભોળીને ભરમાવી
પરવશ તે કીધી કાય, જો તલસાય રસવેલી,
વચને મને બાધી, હવે િશરમાવે,

રસના ઝરણા રસરાજ અજબ ઉભરાવે,
ઉર ધડક ધડક અતી થાય, મન મુઝાય થઈ ઘેલી

સૂર્ય કુમારી. ૨૭

મોહામણી સ્વર્ગની વાટ એકદીન સોભાવળે હો રાજ,
રસીલા અમરાપુરી ઘાટ એકદીન સોહાવળે હો રાજ
સાખી

મૃત્યુલોકના મનુષ્ય કયા, કયા અમરાપુરી ઘાટ,
અવટિત-કહો એ કેમ બને, વસમીવીકટ એ વાટ,
મુગટમણી તમે રાજસદનના, પારીજાત તમે નદન વનના,
રાજવ શી દેવાશી રમીકવર, પ્રિત જ્યોત પ્રકટાવી પરસ્પર,
મેળવવા અતરમા, અતર સ્વર્ગ અમારૂં મોહાવળે હો રાજ

અબળેના બંધન. ૨૮

મીઠી મીઠી મુરલી, બહાલી એ મુરલી, ખ્યારો કનૈયો બળવે !
મીઠી મીઠી શી વાતો સુણાવે ! ગોરી મહીયારી નૈયા નચાવે !
દિલ શાને કુમારા લળવે ? હૈયા રસીલા છુપાવે—મીઠી
હુ તો અબળ, ઠગારો કહાન, પ્રમાણી, અબળાણી, દીવાની,
ઘવાણી, અમારી જીવાની, ખ્યારી ખ્યારી બતિયા છલકાતી છતીયા
હુચ્યો બનાવે મનાવે, પટાયે, બગી બળવી ભૂલાવે—મીઠી

રા. માંદલીક. રાગ-ગઝલ. ૨૯

જો મરણુ એ જીદગીની, છે અરે છેદલી દશા (૨)
તો પરથે અર્પવામા, આ જીવનના મોહ શા (૨) જો
ખીલી કળા કરમાય છે, પુષ્પો મુકે પથ્થ વાસના (૨)
અમર નર તે તો ખરા જે દીવ્ય કરતા વાસના (૨) જો

મારા તમે પરમાત્મા, હુ હુ તમારો આત્મા (૨)
પરમાત્મને શરણે જતા, કૃત્ય કૃત્ય થાતો આત્મા. (૨)જો

૨૧. માંડલીક.

૩૦

ધન્ય ભાગ્ય મારે આગણે આવ્યા, મોરઠના શીરતાજ,
વધાવો રાજ કુમકુમ થાજ ભરીને આજ ધનભાગ્ય
ચંદ્ર સુરજ સમ તપો અવિચળ, જગમા તારૂ રાજ,
અન્ન દાતા તારી જુગજુગ કિર્તી પ્રસરે મહારાજ—વધાવો
સોરઠ તણા મુખા અમારે આગણે આવ્યા,
સુરજ ઉજ્યા મોનાતણા અમ અતરે ભાવ્યા
ગીરનારના આધાર મારા ધામ દિપાવ્યા—ધનભાગ્ય.

અરુણોદય.

૩૧

અણુમોલ પળ વીની જતી, અણુમોલ કા ઉભા રહ્યા,
એ ધાણુ શા આપુ હવે, વેચાણુ દીલના થઈ ગયા,
નીશાનીઓ શાની આપુ હવે શ્યામ !
આપ પૂછો દીલને છો દીલના દીલારામ—
ભાવનાની લકિન તમે સ્નેહથી સ્વીકારી,
પ્રીતિ પ્રભરી તમે બાલા ઉપકારી,
આજે ઉદય થયો ભાણુ—જીવનમે આજે ઉદય થયો ભાણુ.

ભોગ્યોદય.

૩૨

મને વરવાની આશમા, લેને વર પેલા સલામો ભરી રહ્યા—મ.
જોખનનો નવરગ ચડયો, તને અગ અંગે સખી
ખીલ્યુ અનુપમ, રૂપ મનોહર—પેલા સલામો.

મીઠા સુણાવે ગીત ફાગણ જો પ્રેમના, શ્ર ગારો મોકલે વસત આ.

ખ ને રસીકવર બાઈ મળ્યા તને, ખોળે કા કથને ?

વરને વસતને ? ખોલાવશે તને—પેલા સલામો

લુચ્ચો પવન મારે અંગે લપટાય છે, ભમરો આકર્ષક કહી બયછે

ગાડા બન્યા છે ખેડ તારી મિઠાશમા, રસના ઉલ્લાસમા

બાહુના પાશમા, ખેલે વિલાસમા—પેલા સલામો

સ્નેહસુધા

૩૩

ધાર્યું એક ધણીનું થાય, આપણું કયું કાઈ નહિ થાય ધાર્યું

રામચન્દ્ર જેવા સત્ય પુરૂષો, શીદ વનવાસે બય ?

સીતા જેવા મહા સતી તે, શીદ દોષીત દેખાય ?

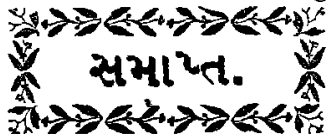
દશાનન રણુમા શીદ રોગાય ? વિધીની કળા નહિ કળાય—ધયુ.

ધર્મ ધુરધર ધમરાય તે, શીદ દુત રમવા બય ?

પાત્ર પતી જોતા મતી કેરી લજ્જા શીદ લુટાય ?

હતા હાજર ખેલી ચંદ્રરાય—છતા શીદ દુ ખમા તે દુભાય,

કરો ને ભલે અનેક ઉપાય—છતા ભાવિ નહીં ભૂસાય—ધાર્યું.

તૈયાર છે ખુની કોણ ?

કીટકટીવ નોવેલ ૦-૮-૦

સુન્ત લીમકાચોકમા આવેલા બાઇ ધનકોગના દેશી મિત્ર પ્રેમમા
નાથુભાઇ દેવચંદે જાપ્યુ.

મહાત્મા કબીરજીના ભકતોને અમૂલ્ય લાભ

શ્રી કબીર કૃષ્ણ ગીતા ॥

ઝૌર,

→ ॥ શ્રી કબીર ભજનામૃત વૃષ્ટિ.

કે જેના પાને પાને સદુપદેશનો અમૃત ઝરો. જ્યકાઠ રહ્યો છે રાષ્ટ્રભાષા હિન્દીની લજ્જત ખીજી બધી ભાષા કરતાં અલૌકિક છે, અને તેજ ભાષામાં આ પુસ્તક છપાયેલું છે તાકીદે ખરીદો, થોડીજ નકલો સીવીકે છે મુલ્ય રૂ. ૧) એક વી પી પોષ્ટેજ સાથે ભેટ આપવ માટે જથ્થાબધ મ ગાવનારને ઘણી સરની કીમતે આપવામાં આવશે ભાવ માટે લખો —

હિન્દી ભાષામાં પ્રખ્યાત નાટક

શ્રીયુત નારાયણપ્રસાદ બેતાબકૃત

મહાભારત-જબાની સાથે.

મુદ્ય માત્ર આઠ આના

ફક્ત નવ આનાની ટીકીટ ખીડો

તૈયાર છે ? આજેજ મ ગાવો છૂપી પોલીસની અદ્ભુત વાર્તા,

 ખૂની કેણ ?

પૃષ્ઠ ૧૨૦ ફક્ત આઠ આના.

આજેજ મંગાવો સચીત્ર.
જળ સમાગ્રી વા દેવી શારદા

હા હરીલાલ અને પ્રાણલાલ બ્રહ્મચર્ય

સચીત્ર ગાથા—સુ

મુ માત્રની ચોપાટીનો ભેદ દર્શાવનારી હરીગીત ૭ દેખા કરજીભનક
કથા ફક્ત નવ આનાની ટીકાટ બીડી.

